

Titel: IX.

Citation: "IX.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e161920/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

med, at den enten udgaaer eller indbyrdes med en anden. Den Sætning, som blev bragt i Forslag af den ærte Rigsdagsmand for Preussens 4de District (Grundlov), vilde imidlertid være maaske lige saa omfattende og, om man vil bruge det Udtryk, „helt ringende“, som Comités, og kunde derfor maaske være rettidig, idet at man ikke rigtig kunde se Betydningen af den; imidlertid maas jeg gienstaa, at Udvalget ikke frøydlig vil holde paa den af det foreslaaede Sætning, da hvad der er tilslaget virkelig indholdes i det Forslag.

Grundlov: Løst jeg endnu gjere den Spørgsmaaling, at det er vigtigt, naar man vil sige, at de nærmere Bestemmelser her stude med den Sætning, at Vedlægen er ufrøydlig, thi man siger ingenierte, at Røget bliver fremst, fordi det med Rette bliver brant.

Ordføeren: Hvilken denne Bemærkning er rettet til mig, maas jeg gjere bemærke paa, at mine Bemærkninger just gif ud herpaa. Den ærte Tale maas altsaa have overhørt dem.

Grundlov: Det har jeg ikke hørt.

Man gif derpaa over til § 68.

Ordføeren: Denne Paragraph ligger i Udvalget saaledes: „Ingen kan tilsligtes at afskaffe sin Giendom, uden hvor Almindeligheden frøyer det. Det kan kun skee ifølge Lov og med tilsvarende Erstatning.“

Udvalget har i Anledning af den bemærket:

Udvalget maas naturligvis vilde Indholdet af denne Paragraph og sin alene foreslaae, at den indledes med en almindelig Udvalgte af Giendomsrettens Ufrøydighed, samt at Udvalget vilde „svarende“ i disse Sætning omindstaa med „fuldstændig.“ Wi ansaae det ikke, at det foraarne Udvalgt er bragt i nogen anden Betydning end den, der ligger i det sidste, saamaadigt mindre som Ordfø. Erstatning“ uden noget ubetydelig Tilføjelse vilde allerede udtrykker Paragraphens Mening, nemlig at Enhver, som tilsligtes at afskaffe sin Giendom, kan frøye Skødsretten for det berøet sine Tak. Men vi se derfor heller ingen Grund til at forlate det af det foreslaaede Udvalgt, der i sig er klart og bemøjet i tidligere Forsøffelser af lignende Indhold, for at gjere Brug af et andet, der neppe er sultet saa klart og ikke hidtil bemøjet til at udtrykke den her omhandlede Grundsaating. Denne Paragraph vilde herefter komme til at lyde saaledes:

Giendomsretten er ufrøydlig. Ingen kan tilsligtes at afskaffe sin Giendom, uden hvor Almindeligheden frøyer det. Det kan kun skee ifølge Lov og med fuldstændig Erstatning“.

Rubrik: Jeg vilde have ønsket, at det ærte Udvalg i denne Paragraph havde indtaget en Bestemmelse, som havde haand i den bedste Grundlov og den frøydte Forsaating af 1830, som gif ud paa, at den Erstatning, som skal tilfines ved Erstatning, erlaadtes forud, og at saaledes Ordet „forudsaarnde“ blev tilføjet Paragraphen; jeg troer, at saade Billighed og Retfærdighed med den Privater, som skal afskaffe sin Giendom, frøyer, at en saadan Erstatning bliver erlaadt forud, ligesom jeg ogsaa troer, at det i realitet Hensende vil være gøymligt, da det vil berøise, at de Karoliner, som knyttet til de tilige Afstaaelse, da disse maas afholdes forud. Det har nemlig i Paris ofte vilde sig heri Raadet, hvor man som oftest ikke har brugt en saadan Fremgangsmaade, navnlig ved Afstaaelse af Jord til Brie, at Karolinerne ingenierte altså have kunnet træffe det Rette og det Sande, fordi de ere bleve afholdt bogstøt i Giendommen er bleve frøydte vedkommende Brie og saaledes et have været istand til at behøve disse saade Bestemmelser.

Ordfø. Den nærværende Bestemmelse synes at skulle gaae ud paa at frøye Giendomsretten en større Garant, end den tidligere har haft; men det foreslaaer mig, at den nærtimod berøve Giendomsretten rubed af den Garant, den hidtil har haft. At Giendomsretten ikke vilkaarlig kan betagtes Røgen er ganske klart, og det behøves vel ligesaalet at utales i Grundloven, som at man ikke vilkaarlig kan berøve Røst nogen anden af berøet Rettigheder; men den hidtilværende Bestemmelse angaaende Giendomsrettens Afstaaelse gaaer kun ud paa, at Giendomme skulle afskaffe, naar de behøves til offent-

ligt Brug, saasom til offentligt Bæle eller andet Saadant, men her findes den almindelige Sætning, at Giendomsretten kan frøydte afhaat, naar Almindeligheden frøyer det. Det er en Sætning, som overmaade let kan misbruges. Jeg vil gjerne tilføje, at der kan være Tilfælde, hvor der er for Indbrømfinger i Giendomsretten af anden Grund end den, den hidtilværende Forsøffning har hjemlet, men det maas ønskes som ekstraordinære Tilfælde, og det maas forbeholdes en kommende Forsøffning at kunne bestemme, at i de Tilfælde, hvor man maatte finde, at det var gøymligt, at en Giendom, der er i Guds Besiddelse, som i en Andens Hænder, forandring i denne Hensende da skulle kunne skee. Det er frøydte en meget vigtig og gøymlig Forsøffning foreslaat af Udvalget, nemlig at der efterfor „Almindeligheden Erstatning“ skulle findes „fuldstændig Erstatning“. Jeg tror, at Udvalget „tilsvarende“ har opsat megen Lov og Angstlighed ikke blot hos mig, men ogsaa hos mange Andre. Ved den foreslaaede forandring er man imidlertid dog ikke heller berøget med Røer. Det kan nemlig langstaa være en Mand ligegyldigt at miste sin Giendom, selv om han faaer Erstatning derfor, thi det er Terribelt, som bestemmer Erstatningen. Afstaaelsen af en Giendom kan være storst nødvendigt i saadanne Gølføndstilsfælde, som den hidtilværende Forsøffning har haat for Die, saasom naar Guds Grund behøves til en Vel, og der er det meget nødvendigt, der følger det af det hede Saasandts Forhold, at man maas afskaffe sin Giendom og saae hvor Erstatning derfor, ligesom man ogsaa i saadanne Forhold frøydligt faaer en meget tilstrøffelig Erstatning, saar man i Almindelighed ikke lier deres, saant der kan optaae frøydte Forhold, hvorunder det kan være haaret nok for en Mand, saaledes at betages sin Giendom. Jeg troer, at naar Paragraphen ikke optages i Grundloven, kunde man være mere berøydigt for Giendomsrettens Ufrøydighed, end naar den optages her. Endaa maas jeg ved det sidste Meddelelse i Paragraphen, som siger, at Ingen kan være pligtig at afskaffe sin Giendom uden at det frøye Lov, gjere den Bemærkning, at jeg ikke ved, om denne Bestemmelse er at frøyaes saaledes, at der for hver Gang behøves en Lov til Afstaaelsen af en Giendom, saant sig Afstaaelse er hjemlet i de hidtilværende Anordninger, som der altsaa i Et. Hæde behøves en frøydte Lov. Jeg for min Del antager, at Anordningen af 11te Juli 1801 saasom ogsaa alle Anordninger om denne Materie ere vieføydte Lov, og for Forhold af disse Slags behøves altsaa ikke nogen særlig Lov. Jeg troer ogsaa, at Wi hvad Paragraphen skulle omfatte indstald vel var hvad der skal afskaffes til offentligt Brug; men jeg ønsker det enerstøydigt, fordi det, som bemærket, allerede ligger i den giefte Forsøffning. Naar jeg lærdigt sammensligner denne Bestemmelse i Grundlovsudvalget med saare Grundloven, ved jeg ikke let en Grund, hvor der er gien et sa adskilt Ret til at betage Hølf berøet Giendomme som her; der faaer i Almindelighed blot i andre Grundloven, hvad der faaer i Forsøffningen af 1801, at Giendomme ikke kan frøydte afskaffe, uden hvor den behøves til offentligt Brug, og da med Erstatning.

Tilførsning: Jeg vil frøyeholde mig et Andringforslag til Udvalgets Paragraph, istad denne og alle Grundlovsudvalgets Paragraph skal blive saarende, at Ordet „fuldstændig“ falder bort. Deres ved at man har indført dette Ord, som ikke faaer i Udvalget, har man giefte det en stor Betydning, som vil berøve meget stor Raadsløshed i sin Tid, naar denne Grundlovsbestemmelse kan komme til Anvendelse.

Frøylund: Jeg skal ogsaa frøyeholde mig et Anvendement, men det er til Udvalgets Paragraph selv. Det er paa Grund af, at jeg er en afgjort Hensende af mange overføydte Ord, at jeg vil foreslaae, at Ordet „Almindeligheden“ skal bortfalde, thi det behøves vel ikke, da det jo ligger i Ordet Erstatning.

Seaverius: Saafremt den ærte 10te Høghavnstø Deputyrede ikke skulle vilde stille det Anvendement, som han foreslaer at ændre, nemlig at der skulle faae „til offentligt Brug“, frøyeholter jeg mig at stille det.

Ordfø. Jeg er meget villig til at stille et saadant Anvendement, saant der naturligtvis ikke bliver Tale om noget Anvendement, naar Paragraphen bortfalder.

Ordføeren: Det var kun to Ord, jeg vilde bemærke, enten